

Saskia Keijzer

Adviseur Strategie Technologie & Innovatie Zorgbalans

TAIWAN, LAND VAN DATA-GEDREVEN INNOVATIES

Coincide BV organiseerde een deep dive in de Taiwanese gezondheidszorg met als thema: 'Virtual Care'. Trendwatcher Vincent Everts was de energieke moderator van deze studiereis. Voor mij als adviseur strategie technologie & innovatie een unieke kans om aan deel te nemen. Het land staat – net als wij – voor grote uitdagingen in de gezondheidszorg. De waardering voor het stelsel is hoog, vergelijkbaar met Nederland. Taiwan kent een zeer interessant systeem waarin veel aandacht is voor innovatie en technologische vooruitgang, vooral op het gebied van AI-oplossingen. Daar waar de ICT-kosten van de ziekenhuizen in Nederland in 2023 gemiddeld 6 % van de totale zorgkosten bedragen, is dat in Taiwan slechts 1,5%.

Toegankelijk

Taiwan introduceerde in 1995 zijn nationale zorgverzekeringssysteem (NHI), dat sindsdien bijna de gehele bevolking in gezondheidszorg voorziet.

Voor de invoering van dit systeem had slechts 57% van de bevolking een zorgverzekering. Vanaf de eerste dag sprong de dekking naar vrijwel de gehele bevolking. Het systeem wordt gefinancierd door bijdragen van de overheid, werkgevers en huishoudens via subsidies en premies. De werkgever betaalt voor de gezondheidszorg, maar de burger draagt ook bij door middel van co-payment. Een eigenrisico-bijdrage kennen ze in Taiwan niet. Hierdoor kent de gezondheidszorg bijna geen drempels en is bijna iedereen verzekerd van zorg.

Databank

De belangrijkste doelen voor de komende jaren zijn het beheersen van de gevolgen van vergrijzing en het begrenzen van totale kosten voor gezondheidszorg. In Taiwan ontwikkelen ze eigen elektronische patiëntendossiers waardoor investeringen en licentiekosten worden beperkt. Het feit dat Taiwan één zorgverzekeringssysteem kent, levert een grote databank op. Deze hoeveelheid data vormt een bron voor innovatie. De introductie van de zorgpas, waarmee patiënten hun eigen medische gegevens kunnen inzien, draagt er ook toe bij dat verschillende artsen van verschillende klinieken toegang tot deze

gegevens kunnen krijgen. Een goed voorbeeld van hoe technologie de zorg toegankelijker maakt.

AI en Data in de Zorg

Een van de meest opvallende aspecten van de Taiwanese zorg is het gebruik van data en AI om zorgprocessen te verbeteren. Ieder ziekenhuis moet jaarlijks een AI-oplossing ontwikkelen en deze delen met andere ziekenhuizen. Dit stimuleert innovatie en zorgt voor een continue verbetering van de zorgkwaliteit. Indrukwekkend is de snelheid waarmee dat gebeurt. Gemiddeld ontwikkelt een oplossing zich in vier jaar van zorgbehoefte tot een erkend medical device. In Nederland is dat acht jaar. Taiwan laat hiermee zien dat een goed innovatieklimaat leidt tot snelle technologische ontwikkelingen.

Ouderenzorg en Thuiszorg

Op het gebied van ouderenzorg kan Taiwan nog veel leren van Nederland. Wij leggen de nadruk op zelfredzaamheid, community care, positieve gezondheid en langer thuis wonen met behulp van technologie – vaak in combinatie met de huisarts als poortwachter. Zo voorkomen we dat alle zorgvragen gemedicaliseerd worden. In Taiwan blijft de oudere doorgaans thuis met hulp van familie of zorgverleners, vaak afkomstig uit Thailand. Er zijn geen huisartsen zoals wij die kennen; bij een medische vraag ga je naar een kliniek.

“Data vormen een krachtige motor voor innovatie. De Taiwanese aanpak is daarvoor een overtuigend bewijs.”

Een Taiwanese ondernemer heeft inmiddels een vorm van buurtzorg opgezet, geïnspireerd op Jos de Blok, met zorgverleners in plaats van verpleegkundigen. Revalidatiezorg bestaat er nog nauwelijks. Om daarover kennis op te doen, is onlangs een bezoek aan Nederland gebracht.

Innovatieve Technologieën in de Zorg

Tijdens de studiereis zagen we diverse technologische innovaties die de zorg verbeteren. Denk aan AI-oplossingen die administratieve processen vereenvoudigen – zoals roosterplanning – en toepassingen die tijd besparen in traditionele zorgpaden. Sommige van deze innovaties groeien door tot zelfzorg-tools.

Zo maakten we kennis met Faceheart: een technologie waarmee op afstand via gezichtsherkenning binnen enkele seconden vitale waarden gemeten worden. AI analyseert beelden en maakt een aparte saturatie- of bloeddrukmeter overbodig. Ook zagen we een app waarmee, door het tekenen van een figuur, snel kan worden vastgesteld of iemand tekenen van dementie of depressie vertoont.

Lessen voor Nederland

De studiereis laat zien dat een sterk innovatieklimaat cruciaal is voor snelle zorgontwikkelingen. Door te leren van de Taiwanese aanpak, met data als motor voor innovatie, kunnen Nederlandse instellingen hun eigen innovatieprocessen versterken. Ook op systeemniveau zijn er lessen: met name de overheidsinterventie die leidt tot een overzichtelijk, efficiënt zorgstelsel. Co-payment, bijvoorbeeld, is een interessante optie om het eigen risico te vervangen, terwijl de toegankelijkheid behouden blijft.

Tot slot: de vorm van een studiereis is minstens zo waardevol als de inhoud. Een deep dive in belangrijke vraagstukken, met een divers en breed georiënteerd gezelschap. Dat leidt tot intensieve gedachtewisselingen, die zeker ook nog na terugkeer in de dagelijkse praktijk zullen doorgaan.

“De studiereis laat zien dat een sterk innovatieklimaat cruciaal is voor snelle zorgontwikkelingen.”

